

placht op te sluiten. Toen de storm weer wat tot bedaren was gekomen, kwam men op het ministerie van Politie plotseling tot het inzicht, dat hij als smokkelaar nu wel voldoende was gestraft. Aan de andere kant achtte men het toch ook weer niet veilig hem volledig zijn vrijheid te hergeven, zodat aan de minister werd voorgesteld hem als Engelse krijgsgevangene naar een van de voor zulke gevangenen aangewezen verblijfplaatsen te zenden.

Aldus werd inderdaad door de minister besloten, zodat Moore onder militaire geleide naar Bitche, een vestingstad ten oosten van Saargemünd aan de voet van de Vogezen, werd overgebracht. De vesting, gelegen op een hoge rots en voorzien van bomvrije kazematten, gold als Vauban's meesterstuk en een van de sterkste in Frankrijk. Zij herbergde een paar honderd gevangenen, meest zee-lieden, zowel officieren als minderen, deels behorende tot de Navy en deels tot de handelsvloot. De commandant, een zekere generaal Maisonneuve, een gewezen ziekenoppasser uit Metz, die tijdens de *Terreur carrière* had gemaakt, was een heftige Engelsen-hater en een meester in het laten bespioneren van zijn gevangenen. Hoewel de ligging van de vesting het onmogelijk scheen te maken eruit te ontsnappen, werden niettemin toch herhaaldelijk pogingen hiertoe aangewend. Maisonneuve maakte er een sport van om degenen, die dit waagden, te laten begaan en eerst op het laatste moment in te grijpen. Zo hadden de bewoners van een voor de matrozen bestemde kazemat een onderaardse gang ontdekt, die onder de vestingmuren doorliep. Toen ze op hun ontvluchtingspoging reeds in die gang waren, liet Maisonneuve de uitgang door zijn troepen bezetten. De leiders van de vluchtelingen, een timmerman en een smid, liepen in de duisternis in de val en werden onmiddellijk afgemaakt, waarna de commandant hun misvormde lijken op de grote binnenplaats als afschrikwekkend voorbeeld te kijk stelde.

Het was juni 1808, toen John Moore te Bitche zijn entree maakte. Als burger werd hij waarschijnlijk van de militairen gescheiden gehouden, zodat hij, door de eenzaamheid gekweld, des te meer naar zijn vrouw verlangde. Deze bevond zich nog altijd te Rotterdam, waar ze omstreeks half augustus aan de kastelein van het logement 'de Grote Maréchal de Turenne' – een oude bekende van Moore – volmacht verleende om namens haar een partij Kamerijkse kant, berustende onder de firma Goldschmidt te Altona bij Hamburg, te verkopen. Uit de opbrengst zou hij de declaratie